

Quir.
11 OKT 2018

R A P P O R T

INZAKE DE JAARREKENING 2017

VAN HET BAUXIET INSTITUUT SURINAME

Bauxiet Instituut Suriname

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
ACCOUNTANTSRAPPORT	
1. Opdracht	3
2. Raad van Toezicht en Directie	3
3. Financiering van de begroting	4 - 5
4. Vaststelling jaarverslag	5
5. Meerjarenoverzicht	5 - 6
JAARREKENING	
- Balans per 31 december 2017	7
- Staat van baten en lasten over 2017	8
- Kasstroomoverzicht over 2017	9
- Algemene toelichting	10 - 12
- Toelichting op de balans per 31 december 2017	13 - 14
- Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	15 - 16
- Overzicht van de bestedingen over 2017 (t.o.v. de begroting)	17 - 18
OVERIGE GEGEVENS	
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	19 - 20

Aan de Raad van Toezicht van het
Bauxiet Instituut Suriname
Zonnebloemstraat 68/Hoek J. Bodegravenlaan
Paramaribo

3 oktober 2018

AUD/R2018.057
Auteur: J.A. Geduld

Jaarrekening 2017

Geachte Raadsleden,

1. OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht tot controle van de jaarrekening 2017 van het Bauxiet Instituut Suriname brengen wij u hierbij verslag uit omtrent onze uitgevoerde controlewerkzaamheden. De desbetreffende jaarrekening is opgenomen op de pagina's 7 tot en met 18 van dit rapport. Onder het hoofd "Overige gegevens" op de pagina's 19 en 20 is de controleverklaring van de onafhankelijke accountant opgenomen.

2. RAAD VAN TOEZICHT EN DIRECTIE

Raad van Toezicht

De samenstelling van de Raad van Toezicht per 31 december 2017 is als volgt:

de heer ir. K.S. Ng A Tham	: waarnemend voorzitter
mevrouw drs. S.D. Adhin	: Lid
de heer drs. W.W. Wirht	: Lid

Directie

In het verslagjaar werd de directie gevoerd door mevrouw drs. R.L. Vaseur-Madhoeban.

3. FINANCIERING VAN DE BEGROTING

3.1. Begroting 2017

De begroting over 2017 is goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Van de realisatie over het boekjaar 2017 ten opzichte van de begroting verstrekken wij het volgende overzicht:

	Realisatie	Ingediende en goedgekeurde begroting	Vershil
	SRD	SRD	SRD
Investeringen	2.590	151.500	148.910
Exploitatie (exclusief afschrijvingen)	1.875.061	3.038.400	1.163.339
	<u>1.877.651</u>	<u>3.189.900</u>	<u>1.312.249</u>

De begroting is door het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen/Financiën teruggebracht van SRD 3.189.900 naar SRD 2.000.000. Hiervan is slechts 80% beschikbaar gesteld. De onderrealisatie bij de exploitatie is het gevolg geweest van een lagere ter beschikking gestelde subsidie dan aangevraagd, met als gevolg dat de noodzakelijke aanschaffingen/aanpassingen zijn uitgebleven.

3.2. Financieringsoverschot

Het financieringstekort over 2017 bedraagt SRD 286.288. Dit wordt als volgt weergegeven:

	2017 SRD	2016 SRD
Beschikbaar gestelde middelen	1.582.052	1.213.633
Overige inkomsten	32	52
Totaal	1.582.084	1.213.685
Bestedingen	1.877.651	-1.739.705
	-295.567	-526.020
Financiële baten en (-lasten)	9.279	15.775
Financieringstekort	<u>-286.288</u>	<u>-510.245</u>

De staat van baten en lasten over 2017 sluit met een nadelig saldo ad SRD 366.824.

De aansluiting van dit nadelig saldo met het financieringstekort van SRD 286.288 over 2017 is als volgt:

	2017 SRD	2016 SRD
Saldo staat van baten en lasten	-366.824	-592.766
Bij: afschrijvingen	83.126	85.485
	-283.698	-507.281
Af: gepleegde investeringen (netto)	-2.590	-2.964
Financieringstekort	<u>-286.288</u>	<u>-510.245</u>

De niet gebonden liquide middelen per 31 december 2017 bedragen SRD 523.270 en worden als volgt herleid:

	2017 SRD	2016 SRD
Financieringstekort lopend jaar	-286.288	-510.245
Financieringsoverschot vorige jaren	809.558	1.319.803
Financieringsoverschot per 31 december	<u>523.270</u>	<u>809.558</u>
Schulden en transitoria per 31 december	-332.088	-31.342
Vorderingen en transitoria per 31 december	28.128	7.844
Saldo schulden per 31 december	-303.960	-23.498
Liquide middelen per 31 december	<u>827.230</u>	<u>833.056</u>
Niet gebonden liquide middelen per 31 december	<u>523.270</u>	<u>809.558</u>

4. VASTSTELLING JAARVERSLAG

Volgens artikel 19 lid 2 van Decreet E-9 van 17 februari 1981 moet door de Raad van Toezicht het vastgestelde jaarverslag aan de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen worden aangeboden. Het jaarverslag over 2016 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd en vastgesteld op 17 oktober 2017 en aangeboden aan de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen op 28 november 2017.

5. MEERJARENOVERZICHT

BALANS PER

	31-12-2017 SRD	31-12-2016 SRD	31-12-2015 SRD	31-12-2014 SRD	31-12-2013 SRD
ACTIVA					
Materiële vaste activa	1.253.849	1.334.385	1.416.906	1.481.281	1.550.044
Vorderingen	28.128	7.844	14.230	885.925	32.202
Liquide middelen	<u>827.230</u>	<u>833.056</u>	<u>1.359.893</u>	<u>558.363</u>	<u>858.934</u>
	<u>2.109.207</u>	<u>2.175.285</u>	<u>2.791.029</u>	<u>2.925.569</u>	<u>2.441.180</u>
PASSIVA					
Eigen vermogen	1.777.119	2.143.943	2.736.709	2.906.287	2.427.699
Kortlopende schulden	<u>332.088</u>	<u>31.342</u>	<u>54.320</u>	<u>19.282</u>	<u>13.481</u>
	<u>2.109.207</u>	<u>2.175.285</u>	<u>2.791.029</u>	<u>2.925.569</u>	<u>2.441.180</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER

	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD
Baten	1.582.084	1.213.685	1.586.800	2.202.099	1.792.252
Lasten	<u>1.958.187</u>	<u>1.822.226</u>	<u>1.765.631</u>	<u>1.729.990</u>	<u>1.637.499</u>
	-376.103	-608.541	-178.831	472.109	154.753
Financiële baten en -lasten	<u>9.279</u>	<u>15.775</u>	<u>9.253</u>	<u>6.479</u>	<u>1.235</u>
Saldo	<u><u>-366.824</u></u>	<u><u>-592.766</u></u>	<u><u>-169.578</u></u>	<u><u>478.588</u></u>	<u><u>155.988</u></u>

Vertrouwende u hiermede te hebben geïnformeerd en gaarne bereid tot het geven van nadere toelichting.

Hoogachtend,
Tjong A Hung Accountants N.V.

drs. J.D. Kortram RA
Partner

Bauxiet Instituut Suriname

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	31-12-2017		31-12-2016	
	SRD	SRD	SRD	SRD
<u>A C T I V A</u>				
MATERIËLE VASTE ACTIVA				
Terreinen en gebouwen	1.236.292		1.303.694	
Inventaris	<u>17.557</u>		<u>30.691</u>	
		1.253.849		1.334.385
VORDERINGEN				
Vorderingen en transitoria		28.128		7.844
LIQUIDE MIDDELEN				
Kas en banken		<u>827.230</u>		<u>833.056</u>
		<u>2.109.207</u>		<u>2.175.285</u>
<u>P A S S I V A</u>				
EIGEN VERMOGEN				
Kapitaal	200		200	
Gecumuleerde exploitatiesaldi	<u>1.776.919</u>		<u>2.143.743</u>	
		1.777.119		2.143.943
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Schulden en transitoria		<u>332.088</u>		<u>31.342</u>
		<u>2.109.207</u>		<u>2.175.285</u>

Bauxiet Instituut Suriname

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	2017		2016	
	SRD	SRD	SRD	SRD
BATEN				
Overheidssubsidie	1.582.052		1.213.633	
Overige baten	<u>32</u>		<u>52</u>	
		1.582.084		1.213.685
LASTEN				
Personeelskosten	1.654.269		1.496.486	
Algemene kosten	159.240		181.746	
Huisvestingskosten	61.552		58.509	
Afschrijvingen	<u>83.126</u>		<u>85.485</u>	
		<u>1.958.187</u>		<u>1.822.226</u>
		-376.103		-608.541
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN		<u>9.279</u>		<u>15.775</u>
Nadelig saldo		<u><u>-366.824</u></u>		<u><u>-592.766</u></u>

Bauxiet Instituut Suriname

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	2017		2016	
	SRD	SRD	SRD	SRD
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Nadelig saldo		-366.824		-592.766
Afschrijvingen		83.126		85.485
		-283.698		-507.281
<u>Aanpassingen in werkkapitaal</u>				
Vorderingen	-20.284		6.386	
Kortlopende schulden	300.746		-22.978	
		280.462		-16.592
		-3.236		-523.873
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-2.590		-2.964
Netto kasstroom		-5.826		-526.837
Liquide middelen begin boekjaar		833.056		1.359.893
Liquide middelen eind boekjaar		827.230		833.056

Bauxiet Instituut Suriname

ALGEMENE TOELICHTING

1. ALGEMEEN

Oprichting en doelstelling

Bij Decreet E-9 van 17 februari 1981 werd het Bauxiet Instituut Suriname ingesteld. Het Bauxiet Instituut Suriname is gevestigd aan de Zonnebloemstraat 68/Hoek J. Bodegravenlaan te Paramaribo. Het Bauxiet Instituut (verder aangeduid met Instituut) is een publiekrechtelijke rechtspersoon en heeft als doel:

- het kennen en begrijpen van het totale gebeuren in de bauxietindustrie zowel binnen als buiten Suriname;
- het voorbereiden van het bauxietbeleid ten behoeve van de regering;
- het verlenen van medewerking bij het uitvoeren van het bauxietbeleid van de regering, uitgezonderd de daadwerkelijke deelname aan de exploratie en exploitatie;
- het zelfstandig uitoefenen van controle op de activiteiten van de bauxietindustrie in Suriname;
- het bereiken van al hetgeen tot het voorgaande behoort of daarmee in verband staat, alles in de ruimste zin genomen.

In 2015 heeft Alcoa Inc., de moedermaatschappij van Suralco LLC, bekend gemaakt zich terug te trekken uit Suriname.

Dit betekent dat het enige bauxiet bedrijf in Suriname vanaf 2016 niet meer actief is in de productie van bauxiet en aluinaarde.

De doelstelling van het Instituut is echter breed en beslaat gebieden die ook bij (tijdelijke) afwezigheid van actieve bauxiet/aluinaarde productie bedrijven relevant zijn, zoals het monitoren van de rehabilitatie van uitgemijnde en vervuilde gebieden en het bevorderen van nieuwe investeringen in de bauxiet sector.

2. GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslag voor opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Vergelijking met het voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande boekjaar.

Materiële vaste activa

De terreinen worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde. De gebouwen en overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van de hierop gebaseerde afschrijvingen.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Gebouwen	: 5%;
Inventaris	: 25%;
Transportmiddelen	: 25%.

Overige activa en passiva

Voor zover niet anders is aangegeven, worden de overige activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Hierbij wordt op vorderingen, indien dit noodzakelijk is, een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Resultaatbepaling

Het exploitatie-resultaat is het verschil tussen de baten en de lasten over het boekjaar. Op de materiële vaste activa wordt afgeschreven op basis van de aanschafwaarde. De afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire afschrijvingsmethode op basis van de geschatte economische levensduur.

Baten

De baten, die overwegend bestaan uit de toegekende overheidssubsidie, worden verantwoord in het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

3. VREEMDE VALUTA

Functionele valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd tegen de valuta van de economische omgeving waarin het instituut haar activiteiten voornamelijk uitoefent. De jaarrekening is opgesteld in Surinaamse Dollars (SRD); dit is zowel de functionele als de presentatie valuta van het instituut.

Omrekening vreemde valuta

Monetaire activa en passiva luidende in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum, zoals gepubliceerd door de Centrale Bank van Suriname.

De uit de omrekening voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van transactiedatum.

De gehanteerde koers van vreemde valuta is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	SRD	SRD
US\$ 1	7,520	7,354

4. GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit banktegoeden en kasmiddelen.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten, alsmede de rentelasten en soortgelijke kosten, worden opgenomen onder "kasstroom uit operationele activiteiten".

Bauxiet Instituut Suriname

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De mutaties in de materiële vaste activa zijn in onderstaand schema als volgt samengevat:

	Terreinen en gebouwen SRD	Inventaris SRD	Transport- middelen SRD	Totaal SRD
1 januari 2017				
Aanschafwaarde	1.702.490	268.453	213.000	2.183.943
Cumulatieve afschrijvingen	-398.796	-237.762	-213.000	-849.558
Boekwaarde	<u>1.303.694</u>	<u>30.691</u>	<u>-</u>	<u>1.334.385</u>
Mutaties 2017				
Investerings	-	2.590	-	2.590
Afschrijvingen	-67.402	-15.724	-	-83.126
	<u>-67.402</u>	<u>-13.134</u>	<u>-</u>	<u>-80.536</u>
31 december 2017				
Aanschafwaarde	1.702.490	271.043	213.000	2.186.533
Cumulatieve afschrijvingen	-466.197	-253.486	-213.000	932.683
Boekwaarde	<u>1.236.292</u>	<u>17.557</u>	<u>-</u>	<u>1.253.849</u>
Afschrijvingspercentage	<u>5%</u>	<u>25%</u>	<u>25%</u>	

VORDERINGEN

Vorderingen en transitoria

De specificatie hiervan is als volgt:

	31-12-2017 SRD	31-12-2016 SRD
Loonbelasting	10.200	-
Vooruitbetaalde abonnementen	-	1.199
Vooruitbetaalde personeelsverzekering	13.886	1.145
Vooruitbetaalde verzekering transportmiddelen	2.043	3.278
Vooruitbetaalde verzekering kantoorpand	1.628	1.856
Vooruitbetaalde verzekering inventaris	371	366
	<u>28.128</u>	<u>7.844</u>

Loonbelasting

De te vorderen loonbelasting ad SRD 10.200 heeft betrekking op de verhoogde loonheffingskorting van SRD 50 naar SRD 125 over de periode mei tot en met december 2016, waarmee geen rekening is gehouden bij de afdracht in 2016.

LIQUIDE MIDDELEN

De specificatie hiervan is als volgt:

	31-12-2017	31-12-2016
	SRD	SRD
Pensioenrekening Surinaamse Postspaarbank	380.247	536.275
Bestemmingsrekening Surinaamse Postspaarbank	206.935	197.062
Girorekening Surinaamse Postspaarbank	188.553	41.164
Hakrinbank N.V. US\$	38.667	39.178
Hakrinbank N.V. SRD	7.945	7.997
Kas	4.883	11.380
	<u>827.230</u>	<u>833.056</u>

De banktegoeden staan ter vrije beschikking van het Instituut.

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Kapitaal

Betreft het bij de oprichting van het Instituut volgens Decreet E-9, artikel 16 lid a, afgezonderde vermogen.

Gecumuleerde exploitatiesaldi

Betreft de gecumuleerde exploitatiesaldi vanaf de oprichting van het Instituut.

	2017	2016
	SRD	SRD
Stand per 1 januari	2.143.743	2.736.509
Saldo lopend jaar	-366.824	-592.766
Stand per 31 december	<u>1.776.919</u>	<u>2.143.743</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

Schulden en transitoria

De specificatie hiervan is als volgt:

	31-12-2017	31-12-2016
	SRD	SRD
Professional fee	28.426	27.798
Te betalen telefoonkosten	1.670	2.033
Te betalen bewakingskosten	1.354	1.511
Te betalen personeelskosten	120.984	-
Loonbelasting	152.317	-
Premie A.O.V.	26.694	-
Overige	643	-
	<u>332.088</u>	<u>31.342</u>

Bauxiet Instituut Suriname

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

BATEN

Overheidssubsidie

Betreft het door de Staat Suriname beschikbaar gestelde bedrag van SRD 1.582.052 voor het boekjaar 2017.

LASTEN

	2017 SRD	2016 SRD
Personeelskosten		
Salarissen	1.046.048	905.166
Pensioenbijdrage	317.898	319.518
Vakantietoelage	85.480	73.731
Representatie directie en staf	71.325	63.648
Kerstgratificatie	53.528	43.321
Medische kosten	37.585	29.787
Vervoerstoelage	16.322	16.755
Jubileumgratificatie	-	14.894
Overige toelagen	10.095	7.756
Kinderbijslag	6.600	7.200
Assurantie	6.186	6.329
Overige	3.202	8.381
	<u>1.654.269</u>	<u>1.496.486</u>
Algemene kosten		
Reparatie en onderhoud transportmiddelen	41.212	38.773
Professional fees	28.425	27.798
Honorarium Raad van Toezicht	23.880	23.880
Telefoon en porti	20.932	23.014
Reparatie en onderhoud inventaris	15.536	9.118
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	9.659	26.940
Verzekering dienstvoertuigen	7.098	5.822
Abonnementen en literatuur	5.426	16.511
Diensten van derden	4.000	6.722
Verzekering inventaris en documenten	884	949
Reis- en verblijfkosten	-	2.219
Overige kosten	2.188	-
	<u>159.240</u>	<u>181.746</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	SRD	SRD
Huisvestingskosten		
Elektra en water	32.491	29.007
Bewakingskosten	18.108	18.122
Reparatie en onderhoud	5.155	5.125
Overige huisvestingskosten	5.798	6.255
	<u>61.552</u>	<u>58.509</u>
 Afschrijvingen		
Afschrijving gebouwen	67.402	67.402
Afschrijving inventaris	15.724	18.083
	<u>83.126</u>	<u>85.485</u>

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	SRD	SRD
Interestbaten (bestemmingsrekening Surinaamse Postspaarbank)	9.279	7.244
Koersresultaten	-	8.531
	<u>9.279</u>	<u>15.775</u>

Bauxiet Instituut Suriname

OVERZICHT VAN DE BESTEDINGEN OVER 2017 (T.O.V. DE BEGROTING)

	Realisatie 2017 SRD	Begroting 2017 SRD	Afwijking t.o.v. de Begroting SRD
Investeringskosten			
Kantoorinventaris	2.590	51.500	-48.910
Automatisering	-	100.000	-100.000
	<u>2.590</u>	<u>151.500</u>	<u>-148.910</u>
Exploitatiekosten			
<u>Personeelskosten</u>			
Salarissen	1.046.048	1.245.600	-199.552
Vakantietoelage	85.480	103.800	-18.320
Pensioenbijdrage	317.898	473.300	-155.402
Medische kosten	37.585	93.500	-55.915
Kleding en onregelmatigheidsvergoeding	10.095	8.000	2.095
Kinderbijslag	6.600	12.500	-5.900
Verzekering PO & SOR	6.186	13.000	-6.814
Vervoerstoelage	16.322	23.000	-6.678
Representatie directie en staf	71.325	84.000	-12.675
Kerstgratificatie	53.528	46.000	7.528
Overige personeelskosten	<u>3.202</u>	<u>47.500</u>	<u>-44.298</u>
	<u>1.654.269</u>	<u>2.150.200</u>	<u>-495.931</u>
<u>Huisvestingskosten</u>			
Bewakingskosten	18.108	30.000	-11.892
Elektra en water	32.491	66.000	-33.509
Huishoudelijke uitgaven	5.798	4.000	1.798
Reparatie en onderhoud	<u>5.155</u>	<u>7.200</u>	<u>-2.045</u>
	<u>61.552</u>	<u>107.200</u>	<u>-45.648</u>

	Realisatie 2017 SRD	Begroting 2017 SRD	Afwijking t.o.v. de Begroting SRD
<u>Algemene kosten</u>			
Telefoon & telefax	20.060	18.000	2.060
Porti	872	1.000	-128
Kantoorbenodigdheden	9.659	31.000	-21.341
Professional fees	28.425	27.500	925
Verzekering inventaris, documenten en pand	884	6.500	-5.616
Onderhoud inventaris	15.536	19.500	-3.964
Reis- en verblijfkosten binnen Suriname	-	19.000	-19.000
Honorarium Raad van Toezicht	23.880	58.000	-34.120
Drukkosten	-	25.500	-25.500
Abonnementen & literatuur	5.426	16.500	-11.074
Exploitatie dienstvoertuig	48.310	62.000	-13.690
Diensten van derden	4.000	354.000	-350.000
Reis- en verblijfkosten buiten Suriname	-	139.000	-139.000
Overige kosten	2.188	3.500	-1.312
	<u>159.240</u>	<u>781.000</u>	<u>-621.760</u>
	<u>1.875.061</u>	<u>3.038.400</u>	<u>-1.163.339</u>
 Generaal totaal	 <u>1.877.651</u>	 <u>3.189.900</u>	 <u>-1.312.249</u>

Bauxiet Instituut Suriname

OVERIGE GEGEVENS

Aan: de Directie en de Raad van Toezicht van het
Bauxiet Instituut Suriname

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Bauxiet Instituut Suriname te Paramaribo, zoals opgenomen op de pagina's 7 tot en met 18, gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Bauxiet Instituut Suriname per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. staat van baten en lasten over 2017 en het kasstroomoverzicht over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens internationale controle standaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Instituut zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels van onze beroepsorganisatie. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis van ons oordeel.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de Directie en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden duurzaam voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instituut haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

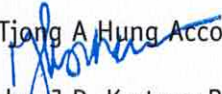
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de door onze beroepsorganisatie uitgevaardigde controlestandaarden, ethische voorschriften en onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten en fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de instituut;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instituut haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instituut haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Paramaribo, 3 oktober 2018

Tjong A Hung Accountants N.V.

drs. J.D. Kortram RA
Partner